

М. Горбаль

Коломийка

для

Андрійка

МИКОЛА ГОРБАЛЬ

КОЛОМИЙКА ДЛЯ АНДРІЙКА

ВІРШІ ДЛЯ МАЛЯТ

Малюнки автора

ОБ'ЄДНАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Торонто

1981

Нью-Йорк

MYKOLA HORBAL

A KOLOMYJKA FOR ANDRIJKO

Drawings by the author

Copyright © by Assoc. of Ukrainian Writers for Children

ASSOC. OF UKRAINIAN WRITERS FOR CHILDREN

Toronto

1981

New York

*Любому синочкові в День
виповнення йому
двох роцків
від тата.*

*селище Ольшанське
1980*

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Надія Світлична

Діти, ця книжечка — незвичайна. Усі ці вірші написав Микола Горбаль для свого сина Андрійка в неволі, у в'язниці. Там-таки він і розмалював її крадькома від сторожі.

Андрійкові щойно минуло два роки, і він ще пам'ятає, як його «тато лагодив ліфти». Може, ще пам'ятає Андрійко, як тато співав йому, маленькому, пісні, адже тато — композитор і поет. А може, про це Андрійко довідається аж тоді, коли виросте великий. Тоді він дізнається й про те, що їхній рід — лемки.

Лемківщина — родюча гілка крилатого і могутнього українського дерева. Колись ту гілку живцем відламали й розкидали по світу, щоб від неї й сліду не лишилося. Та понівечене батьківське дерево прихистило рештки галузки, прикрило від палючого сонця, захистило від злого вітру. І галузка не всохла, а пустила корінці, поєднавшись з коренями своїх побратимів, та несподівано задзвеніла лемківською піснею свого свіжого листочка — Миколи Горбала. Багаторічна неволя не в'ялить його.

Прочитайте цю книжечку, і ваша уява понесе вас за дощовою хмаркою на рідну землю ваших родичів — до стародавнього Києва над Дніпром.

..... Як некроком
завітає до тебе мелоріз
судної коломийки,
прійми її, бо боже
буває самотя.

А коли з-під пальчиків
розліється
ніжне гуття руки твоєї,
я приїду поспухати тебе.

У пір бурі оплески Славутича
ставеш першим
лауреатом
моєї ельзиби.

... Як ненароком
завітає до тебе мелодія
сумної коломийки, —
прийми її, бо вона
дуже самотня.

А коли з-під пальчиків
розіллється
ніжне чуття душі твоєї,
я прийду послухати тебе.

І під бурхливі оплески Славутича
станеш першим
лауреатом
моєї сльозини.

Зайчик

• 1 •

ЗАЙЧИК

Умилось сонечко росою,
Утерло личко рушником, —
Лоскоче Зайчикові вуса
Промінчиком.

А Зайчикові сниться сон,
І Зайченя регоче,
Бо ніби мама його знов
Умити хоче.

А він пручається, біжить —
І мамі не догнати,
Бо він вмивався вже колись,
Як ішов спати.

Він справді чистий, оксамитний
В кутку сидить.
А це Андрійкові лиш сниться —
Андрійко ж спить.

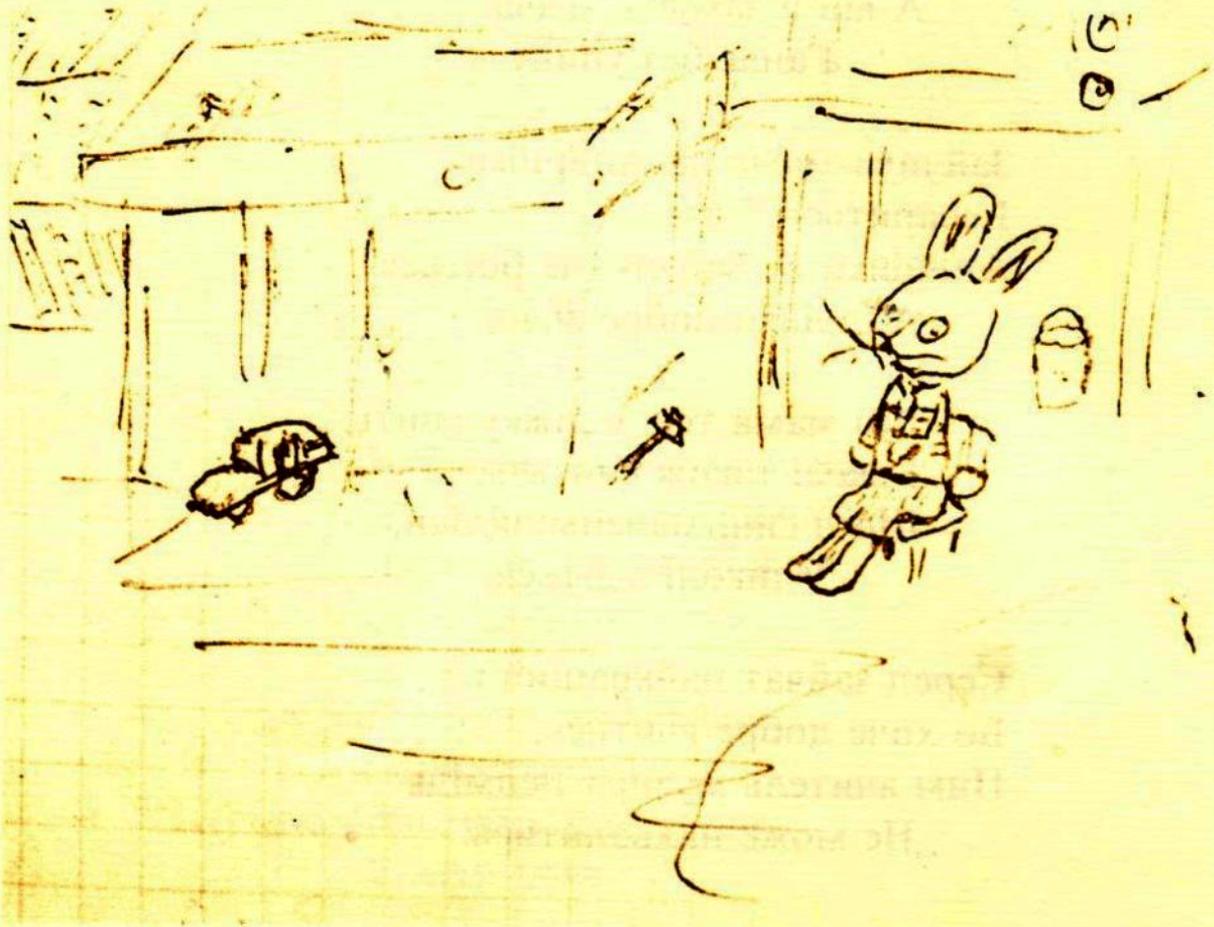
Ще сниться, що Зайчиха
Принесла капустину,
А він її замість м'яча
Ганяє без упину.

Зайчиха-мама на Андрійка
І свариться, і лає.
Андрійко ж, Зайчик, не боїться,
Андрійко добре знає,

Що мама теж у ліжку спить...
І мамі також сниться,
Що її син, маленький Зай,
У школі вчиться.

Серед зайчат найкращий він,
Бо хоче добре вчитись.
Ним вчитель музики Ведмідь
Не може нахвалитись.

.....
.....

Серпанок сизий в розімліле місто
Приплив прибудю з-між голих, мокрих крон
І тугою застиг над спорожнілим двором,
Як чийсь далекий вистражданий сон.

Дахи накрили голубине вуркотіння
(Поверх дахів вже сонечко іскриться).
І в ранній тиші голубій
Три сни переплелися.

Цього року
ми вперше
поскочили в гобани
у озюконтливих
востяних струдюгках

БАБУСИНІ КОЗЕНЯТКА

ЗА БАБУСИНИМ САДОЧКОМ
ТАМ КАПУСТИ ГРЯДКА.
Я СЬОГОДНІ ПАСТУШОК -
ПАСУ КОЗЕНЯТКА

- ГЛЯДИ, ЩОБ НЕ ЙШЛИ У ГРЯДКУ, -
НАКАЗУЮТЬ БАБУСЯ, -
ХАЙ ПАСУТЬСЯ ТУТ ІЗ САДОЧКУ,
А ТИ ПОРУЧ БАВСЯ.

- Ой ПРЮБЕСЕНЬКІ БАБУСЮ,
ЦЕ Ж ЗРОБИТЬ НЕ СИЛА,
ЩОБ І КІЗКИ БУЛИ СИТІ
І КАПУСТА ЧІЛА.

БАБУСИНІ КОЗЕНЯТКА

За бабусиним садочком
Там капусти грядка.
Я сьогодні пастушок —
Пасу козенятка.

— Гляди, щоб не йшли у грядку, —
Наказують бабця, —
Хай пасуться тут в садочку,
А ти поруч бався.

— Ой, любесенькі бабусю,
Це ж зробить несила,
Щоб і кізки були ситі
І капуста ціла.

Розступіться пегіники
Най Андрій танцює.
Хто 'му буде перекити,
Того відлупцює.

Котомийка - для Андрійка,
Не ходеш-не слухай!
То того пороззявляємь,
Й розвієши вуха?!

КОЛОМИЙКА ДЛЯ АНДРІЙКА

Ото, люди, файний танець
Сеся коломийка.
Не крутіться, дівчаточка,
Навколо Андрійка.

Ліпше буду вівці пасти,
На трембіту грати,
Як я маю свої літа
Марне марнувати.

Ой, зробіть 'ми, тату, топір,
Топірчик маленький.
Най си піду з ним у танець
Легкий, полегенький.

Хтіли мене моя неня
До науки дати,
Абим зміг-се там навчити,
Як штани латати.

Якийсь дідько коломийку
Захтів розігнати —
Б'є у бубни, в труби грає
Марш маршерувати.

Розступіться, легіники,
Най Андрій танцює.
Хто 'му буде перечити,
Того відлупцює.

Коломийка — для Андрійка,
Не хочеш — не слухай!
То чого пороззявлялись,
Розвісили вуха?!

Я сам у дім,
А поруч зрім.
Навколо ніч,
Напоміч.

Гримайть гроза,
Боюся

Татусю,
Татусю,
Напоміч

Ніч

НА ПОМІЧ!

Мій татко лагодив ліфти,
Щоб їхати,
щоб їхати...
А хто тепер
ліфтер?

Ліфт зупинивсь
між небом
і землею.

Татку, де Ви?!

Я сам у нім,
а поруч грім.
Навколо ніч.
На поміч!!!
Гримить гроза.
Боюся.
Татусю,
Татусю,
на поміч!

.....

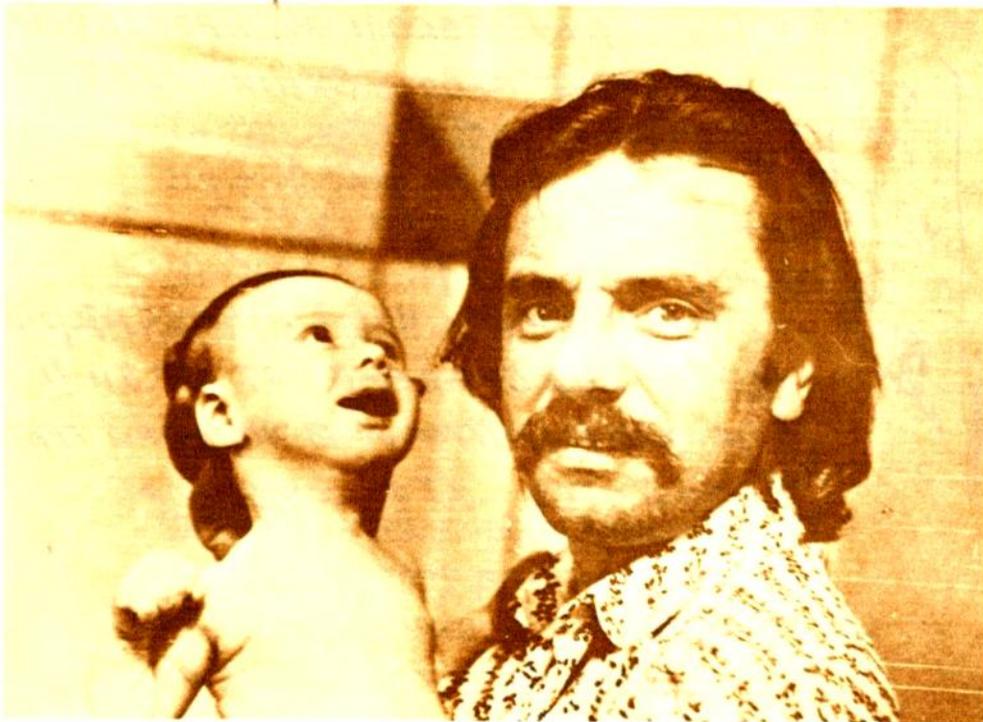
Ніч.

- шатку, можна
я помістив підняти всі
цей камені !!

- Ні, сирокка,
він рухався важкий,
а ти ще маренівський.

— Татку, можна
я поможу підняти вам
цей камінь?!

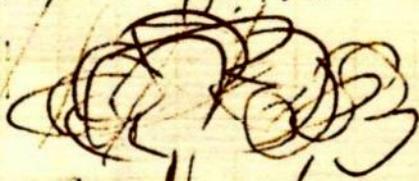
— Ні, синочку,
він дуже важкий,
а ти ще маленький.

Дощик

У ГАРСПИВУ ЗГРАЙКУ МАЛЮКІВ
ВВІРВАВСЯ ДОЩИК - БАРАМУТ,
ПО ДАХУ БОСОНИЖ ПРОЛОПОТІВ
І ЗПЛИГНУВ В ЇХНІЙ ГУРТ.

ПРИНИШКЛИ ВСІ, ТІЛЬКИ АНДРІЙКО:
« ЧОГО НАБРАЛИ В РОТ ВОДИ?!
ВІН ХОЧЕ З НАМИ В ЖМУРКИ ГРАТИСЬ,
ХОВАЙМОСЬ ХТО КУДИ. »

ДОЩИК

У галасливу зграйку малюків
Ввірвався дощик-баламут,
По даху босоніж пролопотів
Та й — плиг! — у самий гурт.

Принишкли всі, тільки Андрійко:
”Чого набрали в рот води?!”
Він хоче з нами в жмурки гратись,
Ховаймося хто куди!”

І вмить усі порозбігались —
Хто під кущі, хто під навіс.
Ярко між ящиків сховався,
Славко під діжку вліз.

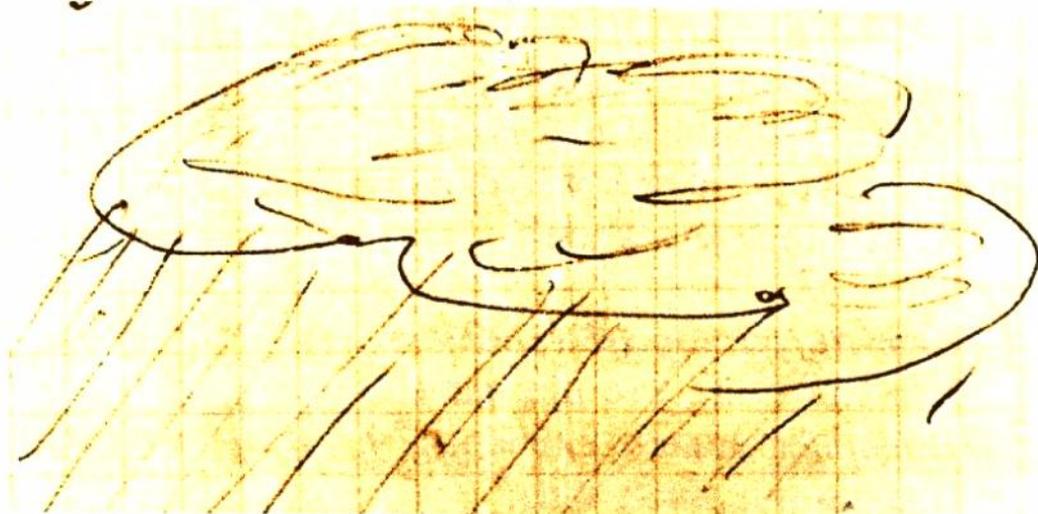
А дощик нумо їх ловити.
Ганяв двором, аж збився з ніг.
Та так, нікого й не зловивши,
На вулицю побіг.

Йому ж бо очі зав’язали,
Щоб він біди не натворив.
Он — із шнурка білизну скинув,
Комусь за комір воду влив.

Забризкав вікна всім машинам,
З підїзду чергу розігнав
(Розставив руки — біг на гамір —
Ледь-ледь що не впіймав).

В панянки вирвав парасольку,
Із парубків зірвав кашкети,
В калюжу кинувся підскоком —
Такий-то він бешкетник.

А ті олію ллють в вогонь —
Із двору дражнить діввора:
”Падай, падай, дощину, зварим тобі борщину
в полив’янім горщину...” —
І вшкварив, як з відра.

Понад тролейбуси й машини,
Не оглядаючись назад,
Побіг він вулицею вгору,
Де ботанічний сад.

А хлопчак за ним юрбою
Біжать і дражнять навздогін,
Бож сам узявся їх ловити, —
Тепер тікає він.

Захеканий, прибіг у сад,
З розгону плюсь до водограю.
Підвівся, стріпнувсь і оббіг
З іншого краю.

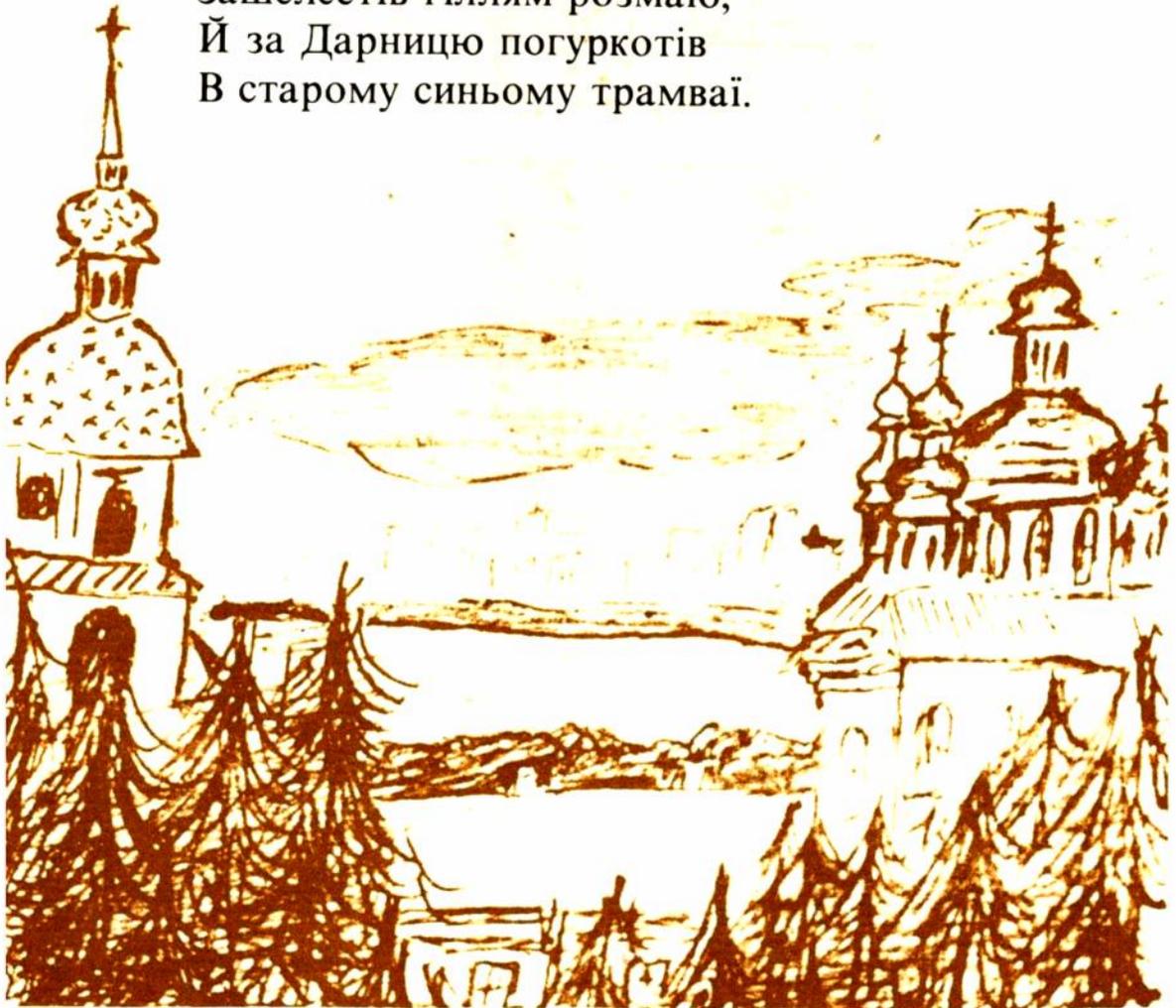
Постукав до оранжерей,
Пробіг по клумбах, де розарій.
А там повз ”гори” і повз ”степ”,
Повз бір сосновий — далі.

Уже й не думали догнати,
Аж утомилась дівтора...
Та раптом бачать: дощик скуливсь
Над кручею Дніпра.

— Чого ти, дощику, чого ти
Сопеш ображено?

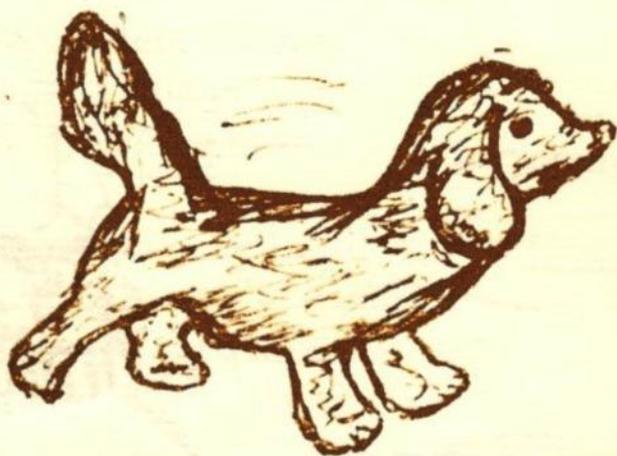
— Я більше гратися не буду,
Бо ви мене дражните!..

Він хвацько річку перебрів,
Зашелестів гіллям розмаю,
Й за Дарницю погуркотів
В старому синьому трамваї.

Ще дарую тобі, Андрійку,
цього клепавухого песика.

Не виганяй його з дому,
він добрий.

І ще дарую тобі, Андрійку,
цього клапавухого песика.

Не виганяй його з дому,
він добрий.

Даруй, сивку, що сьогодні
не можеш зовсім побути
з тобою —
мишу розв'язати
он ту грозову хмару.
Спиши, любий,
бо і так спізнюєш.

Туровмо!

Даруй, синку, що сьогодні
не можу довше побути
з тобою —
мушу доганяти
он ту грозову хмару.
Спішу, любий,
бо й так спізнююся.

Будьмо!

